

ces 15075/1/10

Wiadomości Urzędowe

ZARZĄDU MIEJSKIEGO W RÓWNEM

NUMER SPECJALNY, POŚWIĘCONY VII TARGOM WOŁYŃSKIM.

Rok I.

13 września 1936 r.

Nr. 10

T R E Ś Ć :

CZEŚĆ REDAKCYJNA

W przededniu otwarcia II Targów Wołyńskich	str. 1
Prezydent miasta Równego o Targach Wołyńskich	„ 2
Miasto Równe	„ 2
Od kontraktów dubieńskich do Targów Wołyńskich	„ 3
Możliwości turystyczne Wołynia	„ 4
Najważniejsze daty historyczne dotyczące miasta Równego	„ 5
Udział Zarządu Miejskiego w Równem w VII Targach Wołyńskich	„ 6
Wycieczki krajoznawcze	„ 7

CZEŚĆ INFORMACYJNA

Adresy	str. 7
Program VII Targów Wołyńskich	„ 8
Spis pawilonów VII Targów Wołyńskich w 1936 r.	„ 8
Znaczne zniżki kolejowe na VII Targi Wołyńskie	„ 8
Ceny hotelowe	„ 9
Ogłoszenia	„ 9

CZEŚĆ REDAKCYJNA

W przededniu otwarcia VII Targów Wołyńskich

VII Targi Wołyńskie w Równem — ta największa impreza gospodarcza Wołynia — zostaną niebawem otwarte. Do Równego przybywają liczne rzesze wystawców i zwiedzających, kupców i rzemieślników, przemysłowców i turystów.

Za siedzibę Targów Wołyńskich wybrano przed siedmiu laty Równe — najludniejsze i najruchliwsze handlowe miasto regionu wołyńskiego, miasto, handlowy charakter którego od b. dawna jest wybitnie zaakcentowany, rozwój którego dzięki wybornej sytuacji geograficznej i ześrodkowaniu szlaków komunikacyjnych przyniesie również rozwój miejscowemu handlowi.

I z Targami Wołyńskimi jest Równe związane jak najściślej. Ich dwutygodniowy okres — to okres zwiększonego ruchu i ożywienia na terenie miasta, wypełnionego przez przyjezdnych. To okres nastawienia całego miasta na Targi w myśl hasła „Wszystko dla Targów!”, pod znakiem których Równe wówczas żyje.

Niezwykle serdecznie wita miasto przybywających na Targi Wołyńskie. Pragnie zapewnić im możliwe wygody, otoczyć opieką, poinformować o rzeczach niezbędnych dla każdego, kto zamierza spędzić w Równem ów okres trwania Targów, pragnie, by odnieśli oni dobre wrażenia z dni po-

bytu w Równem, by przekonali się, że kresowe to miasto swymi aspiracjami, swoją nieustanną pracą nad podniesieniem poziomu gospodarczego i kulturalnego, zasługuje na sympatię dla jego poczynañ i wysiłków.

Tym celom poświęcony zostaje numer specjalny „Wiadomości Urzędowych”.

Podczas Targów Wołyńskich Równe oddane jest do dyspozycji rzesz przybywających ze wszystkich stron kraju. Dla nich to miasto przygotowuje mieszkania, troszczy się o hotele, restauracje i kawiarnie, normuje ceny. I w okresie tym chodzi nie tylko o korzyści materialne dla miasta, ze zjazdem na Targi Wołyńskie połączone.

Pragnieniem m. Równego jest również zapoznanie jego gości z całokształtem życia ekonomicznego i kulturalnego Wołynia, jaki obrazują Targi Wołyńskie, odzwierciadlające wszystkie możliwości regionu. Pragnieniem miasta jest też zwrócenie uwagi na dydaktykę Targów, pouczającą i pozwalającą zorientować się w ogólnej masie różnorodnych zainteresowań wołyńskich.

Niechże goście, przybyli na Wołyń, czują się tu jaknajlepiej i z Wołynia wyjadą, wzbogaceni w wiadomości, dotyczące naszego interesującego regionu. Równe dziś wita ich serdecznie.

Prezydent miasta Równego o Targach Wołyńskich

Doniosłe znaczenie Targów Wołyńskich zostało już należycie zrozumiane przez nasze społeczeństwo. Targi doceniane są przez Polskę gospodarczą, coraz wyraźniej akcentującą swe zainteresowanie tym wielkim jarmarkiem regionalnym o cechach rynku zbytu i kupna, pośredniczącego pomiędzy wschodem i zachodem kraju. Dowodem żywotności Targów Wołyńskich jest ich rozrost i ewolucja, którą przeszły Targi w drodze od lokalnej wystawy do ich dzisiejszej roli, jako pierwszorzędnej placówki transakcyjno-handlowej, która znajduje się na trzecim miejscu pod względem ilości wystawców oraz frekwencji zwiedzających wśród instytucji targowych w Polsce.

Charakter dydaktyczny Targów Wołyńskich nie uległ zmianie i ich pożyteczna i potrzebna w warunkach naszego regionu pokazowość wciąż cechuje poszczególne fragmenty całości Targów, jak rolnictwo, rzemiosło, działalność samorządów. Tym nie mniej coraz wyraźniej przybiera na sile i znaczeniu na Targach moment handlowy, zakres i ilość dokonywanych tu transakcji zwiększa się i Targi stają się targami we właściwym znaczeniu tego słowa. Pozwoli to im sprawnie obsłużyć rozległy region wołyński, zarówno jak wykonać swe zadania w stosunku do uprzemysłowionych dzielnic

Polski — zadania nasycenia rolniczego Wołynia wytworami przemysłowego zachodu.

Zorganizowane rolnictwo wołyńskie winno uwypuklić na Targach te wszystkie najważniejsze momenty, które mogą się przyczynić do organizowania tego rolnictwa, przystosowania produkcji rolniczej do warunków doby obecnej i stworzenia dlań określonego programu na przyszłość. Rzemiosło wołyńskie w tym roku występuje na Targach okazale ze wszystkimi swymi branżami. Rzemiosło to, przeżywające okres ożywienia i dążenia do aktywizacji swoich sił, poprzez Targi pragnie zdobyć utracone pozycje rzemieślnicze i tendencja tego rodzaju jest nader znamienna dla całokształtu życia gospodarczego Wołynia.

Samorząd terytorialny przez swój udział w Targach Wołyńskich stwierdza również czynny udział w całym życiu gospodarczym naszego regionu, w które wnosi swoją inicjatywę i któremu nadaje formy organizacyjne. Samorząd m. Równego posiada na VII Targach Wołyńskich obszerny dział, ilustrujący całokształt gospodarki miejskiej i prace i dorobek w tej dziedzinie, który jest dość znaczny.

STANISŁAW WOLK
Prezydent m. Równego

MIASTO RÓWNE

Największe miasto Wołynia, handlowe Równe, znane jest już w początkach XV wieku jako sióło w ówczesnym powiecie łuckim, należące do ziemianina Iwaszki Wasylewicza Dyczki. Możliwe jest jednak, że jeszcze znacznie wcześniej, bo w IX wieku, na miejscu sióła stał gród Rówiensk, który potem został zniszczony. Sióło Kazimierz Jagiellończyk nadaje prawa magdeburskie i listem do starosty łuckiego upomina, aby nowych myt na Równem nie wprowadzał, tylko te zostawiając, jakie istniały za czasów księcia Witolda, a to „w Rownem ot woza po hroszu, a ot konia nie nadobie, ot pryhonnoho skota po hroszu ot desiati”.

Równe staje się jednym z ośrodków handlu na Wołyniu, otrzymuje przywilej na jarmark w dniu św. Szymona Letoprowodcy, jest zwolnione od zmiany podwód gościnnych („i podwód gostskich wze weczno nemajet w Rownom otmieniati”). Po kilkakrotnych zniszczeniach na skutek najazdów tatarskich Równe odbudowuje się, zostaje uwolnione od ceł, płaconych przez kupców na jarmarku i targach wołyńskich oraz do myt solnych. W drugiej połowie

XVI wieku przywileje Równego są często naruszane, bo skarżą się mieszczanie i kupcy, przybywający do Równego że „z hostej Rownian berut ot wozki soli po czetyry hroszy, czoho peredytym nikoli nie dawali”.

Słynna księżna Beata Ostrogska, matka nieśczęśliwej Halszki z Ostroga, włada Równem, starając się je podnieść. Po śmierci Beaty miasto niszczeje, wracając do kwitnącego stanu pod rządami Anny Ostrogskiej. Potem przychodzą częste napaady Tatarów i pożary, lecz Równe odradza się po każdej klęsce. Ma swoich burmistrzów i rajców, posiada pieczęć z herbem — Leliwą i napisem „Siggillum Civitatis Rovnensis”. Podejmuje hucznie w roku 1660 Stefana Czarnieckiego i jego wojska. Tak zwane morowe powietrze dziesiątkuje ludność Równego, pustoszą i łupią miasto najazdy kozackie. Podczas wladania Konięcpolskich Równe podupada ostatecznie, nowa era zaczyna się dla miasta po przejściu rówieńszczyzny do księcia Jerzego Aleksandra Lubomirskiego. Równe odradza się i dźwiga z gruzów byt mieszczan zostaje polepszony, skupiają

się w nim kupcy i rzemieślnicy. Otrzymują przywileje liczne cechy i kahał żydowski. W roku 1765, kiedy dziedzicem Równego jest książę Stanisław Lubomirski, miasto składa się z czterech części głównego miasta, przedmieścia ostrogskiego, przedmieścia dubieńskiego, czyli Woli, i Ekonomii albo Komisariatu, ma dużo domów — oprócz jednego murowanego i sklepów z ratuszem — drewnianych. Ulica główna jest wyłożona drewnianymi dylami. Na ulicy Niemieckiej mieszkali fabrykanci Niemcy — sukiennicy. Domów w mieście jest 683.

Po roku 1770 nastąpiły znów ciężkie czasy dla Równego, miasto zubożało, tylko pałac rówieński Lubomirskich, z którego obecnie pozostały ruiny, wygląda wspaniale. W roku 1792 gości w Równem Kościuszko. Po trzecim rozbiórce Równe staje się miastem powiatowym.

W XIX stuleciu do polepszenia stanu miasta przyczynił się książę Fryderyk Lubomirski. Przy nim Równe przybrało inną postać, na miejscu chat stanęły schludne domki, wybudowany został gmach

gimnazjum (obecnie Kuratorium). W drugiej połowie XIX stulecia miasto przecięła szosa z Kijowa do Brześcia, zaś w dwadzieścia lat później linia kolejowa. Równe zaczęło od tego czasu rosnać jak na drożdżach. Już przed wojną światową jest ono ważnym punktem strategicznym i handlowym. Z chwilą wejścia w skład Rzeczypospolitej zwiększa się ogromnie liczba jego mieszkańców, ilość domów i obszar miasta. Równe zostaje samodzielną terytorjalną jednostką samorządową, otrzymuje szereg zakładów użyteczności publicznej i zdrowia publicznego, ma liczne szkoły. Na terenie miasta powstają wodociągi i kanalizacja. Równe jest ożywionym punktem kolejowym i zasługuje na nazwę handlowej stolicy Wołynia.

Ta handlowa stolica, stara włość Iwaszki Dyczki, przez którą już w wieku XV prowadziły drogi kupieckie z zachodu i północy na południe i wschód, ma wszelkie widoki rozwoju i rozkwitu.

ROMAN JANISŁAWSKI

Od kontraktów dubieńskich do Targów Wołyńskich

Przed 160 laty u schyłku XVIII stulecia zostały przeniesione z odciętego kordonem od Wołynia, przez wojska cesarskie zajętego Lwowa, słynne zjazdy kontraktowe, w skróceniu kontraktami zwane. Przeniesione do Dubna, dzisiaj cichego zubożałego miasta wołyńskiego, które wówczas prezentowało się znacznie okazalej, niż inne miasta na Wołyniu, licząc 1127 dymów, podczas gdy Łuck miał tych dymów zaledwie 597, a Równe 500.

Przed 160 laty Dubno w ciągu sześciu tygodni, od Trzech Króli poczynając, przepełnione przez przybyszy, sprzedawało i kupowało, bawiło się, szalało na istniejącym do dziś ratuszu, domem kontraktowym zwanym. Była to epoka, kiedy handlowe Europa i Azja gościły w Dubnie.

Ta epoka kontraktów miała tak kolosalne znaczenie dla Dubna, a tradycje kontraktowe były tak silne, że po przeniesieniu kontraktów w roku 1796 przez rząd rosyjski do Kijowa w ciągu lat 150 jeszcze jarmarki dubieńskie w czasie od Bożego Narodzenia do karnawału nazywano kontraktami, a wszystko co było świetniejsze na Wołyniu, zjeżdżało na ów jarmark.

Na kontraktach dubieńskich kupcy z Lipska lub Wiednia spotykali się z egzotycznymi kolegami z Moskwy i Sambułu. Wspaniałe magazyny Lazarewiczów, Hungiera, Bessona, Herynga, Hempla, Radiosa, Paschalisa, Manugiewiczów, robiące milionowe obroty banki Teppera i Prota Potockiego, przyjęcia, bale, iluminacje i koncerty, wreszcie teatr

Wojciecha Bogusławskiego, zjeżdżający na kontrakty z Warszawy — to wszystko nadawało blasku wielkiemu zjazdowi z Korony i Litwy, z Ukrainy i Podola. I potem gdy właściwe kontrakty odbywały się już w Kijowie, długo jeszcze Dubno zawierało wielkie tranzakcje, pożyczalo i zastawiało, tańczyło przy dźwiękach orkiestr, urządzało szlichtady i kuliki, walczyło przy zielonym stoliku.

Skończyły się kontrakty w Dubnie. Przyszły okres ruiny i zaniedbania gospodarczego, potem wojny i najazdy. Stale upośledzany przez rządy zaborcze w ciągu długich lat region jał stwarzać na gruzach i zgłiszczach nowe życie i nowe wartości. I wtedy stara impreza handlowa wołyńska odnawiać się zaczęła w nowych formach. Najmłodsze z większych miast Wołynia Równe przejęło sukcesję Dubna i tradycje kontraktowe, organizując znane już obecnie dobrze w całej Polsce Targi Wołyńskie.

Równe jest ośrodkiem handlowym całego Wołynia, znajdując się tam, gdzie północna część naszego regionu, t. zw. Polesie Wołyńskie, przechodzi w urodzajne, obfitujące w żywność czarnoziemy i bieleńskie Opole, zbliżone już ze względu na swe cechy charakterystyczne do terytorium podolskiego. Równe jest niewątpliwie ośrodkiem produkcji rolniczej Wołynia, produkcji niezwykle obfitej i stanowiącej zajęcie podstawowe dla ogromnej większości ludności.

A to wymowa cyfr:

Wołyń posiada ogółem 423 tysięcy gospodarstw rolnych, obejmujących łącznie $\frac{1}{2}$ miliona hektarów

ziemi ornej i wyprodukowuje rocznie średnio około 11 milionów kwintali zbóż czterech głównych rodzajai. Wartość tych zbóż wynosi około 100 milionów złotych.

Wołyń produkuje 63,4% ogólnopolskiej ilości chmielu, 26,5% konopi, 25% prosa, 25,9% rzepaku i rzepiku, 14,6% koniczyny, 13,3% pszenicy oraz 11,4% jęczmienia, jak też 18% grochu i fasoli, 12,9% tytoniu. Jest krajem wybitnie rolniczym, którego warunki glebowe i klimatyczne sprzyjają niezwykle rozwojowi b. różnorodnej produkcji, jak też rozwojowi gospodarstwa hodowlanego. To też na bardzo wysokim poziomie stoi hodowla koni na Wołyniu, skąd wojsko czerpie znaczne ilości wyborowego materiału remontowego, a hodowla bydła i owiec oraz trzody chlewnej podnosi się jakościowo z roku na rok.

Zorganizowane w Równem w roku 1930 Targi Wołyńskie są rynkiem wymiennym dla producenta-rolnika lokalnego, który na Targach ma możliwość zetknięcia się z kupcem-odbiorcą z innych dzielnic kraju i otrzymania artykułów przemysłowych, dostarczonych mu bezpośrednio przez wystawcę-przemysłowca z poza Wołyńia.

Jakie artykuły przemysłowe znajdują odbiór na Targach Wołyńskich?

Oto przedewszystkiem narzędzia i maszyny rolnicze oraz nawozy sztuczne. Kraina „chleborobów”, region o nastawieniu wybitnie rolniczym, o ludności wiążącej w wielkiej mierze egzystencję swoją i swój warsztat pracy z rolnictwem, Wołyń dba o kulturę rolniczą i nadzwyczaj chętnie nabywa niezbędne dla ulepszeń gospodarczych maszyny i narzędzia, jak nie mniej chętnie posługuje się wypróbowanymi już co do swej skuteczności nawozami sztucznymi. Niewątpliwy zbyt znajdują na Wołyniu również wyroby włókiennicze, artykuły chemiczno-farmaceutyczne, użytku domowego i fotograficzne, rowery, motocykle i samochody, przedmioty odnoszące się do urządzeń sanitarno-wodociągowych, radioaparaty, instrumenty muzyczne i t. d. Wszystkie te artykuły na Targach Wołyńskich właśnie zostaną

zademonstrowane zwiedzającym, wśród których dominować będą rolnicy, liczba zaś tych zwiedzających już w roku ubiegłym na VI Targach Wołyńskich przekroczyła 80 tysięcy. Ta okoliczność świadczy dobitnie o korzyści, jaką odniesie towar pochodzący z zachodnich dzielnic Polski, przywieziony na dalekie Kresy, gdzie na Targach Wołyńskich stanie się on dostępny dla wołyńskiego rolnika.

Uszczuplona mocno przez wszechwładny kryzys siła nabywczą wsi wołyńskiej ostatnio podniosła się znacznie. Rolnik z Wołyńia kupuje chętnie, trzeba mu jedynie zapewnić bezpośredni kontakt z solidnym kupcem i przemysłowcem i zapewnić odpowiedni w znaczeniu jakości i ceny towar.

Dziś można powiedzieć o Targach Wołyńskich, iż te ostatecznie znalazły siebie i stanęły mocno na nogach. Znalazły siebie, stwarzając swój własny rodzaj, nadając sobie swoisty charakter od regionalnego jarmarku wołyńskiego do wielkich Targów, znanych już i zagranicą, jako „foire de Volhynie”. Mimo przeżywanych trudności Targi stały się zupełnie sformowaną realną imprezą, efekty której są wyraźne, a moralne znaczenie wielkie. I ta okoliczność świadczy o perspektywach na przyszłość, jakie Targi mają przed sobą.

Rok bieżący ma specjalne znaczenie dla Targów Wołyńskich właśnie ze względu na możliwość takiego „mocnego stania na nogach”. W marcu r. b. Ministerstwo Przemysłu i Handlu udzieliło generalnego zezwolenia na organizację Targów, zezwolenia, które posiada tylko parę imprez targowych w Polsce. Tak więc Targi Wołyńskie stają się instytucją ostatecznie ustabilizowaną, bez której trudno wyobrazić sobie całokształt życia gospodarczego wołyńskiego regionu.

Przez Targi Wołyńskie i na tych Targach kontakt handlowy Polski zachodniej z Wołyńiem może się zawiązać, może krzepnąć i rozwijać się z roku na rok ku pożytkowi i korzyści dla stron obu. Pojmują to czynniki zainteresowane i dlatego też tak popularnym w Wielkopolsce staje się hasło „frontem do Wołyńia.”!

VOLHYNIENSIS

Możliwości turystyczne Wołyńia

Wołyń jest regionem o bardzo starej kulturze, krajem żywym, gdzie człowiek od dziesiątków tysięcy lat tworzył swe skupiska i ośrodki. Jest krajem bogatym w liczne zabytki historyczne i artystyczne, terenem niezmiernie wdzięcznym dla badacza [stosunków etnograficznych i obfitującym w atrakcje dla miłośnika folkloru. Wołyń to region niezwykle urozmaicony pod względem krajobrazu, posiadający mnóstwo miast i miasteczek, gło-

śnych w naszych dziejach politycznych i kulturalnych, mnóstwo ciekawych ruin zamków i pałaców, pobojuwiska etc.

Bogaty w tyle atrakcyj krajoznawczych Wołyń niewspółmiernie do nich doceniany jest jeszcze przez rzesze turystów z całej Polski. Turyści nie znają jeszcze wszystkich walorów Wołyńia, nie orientują się w tych ostatnich i nie napływają tu tak masowo, jak być powinno.

Bo Wołyń zasługuje na zwiedzenie. Tyle tu pięknych pejzaży, tak hojnie wyposażyla tę dzielnicę przyroda w piękne i malownicze zakątki, tyle zabytków artystycznych, odwiecznych kościołów i cerkwi. Stylowych pałaców i dworów, potężnych zamków. Tyle wspaniałych parków, kunsztem mistrza Dyonizego Miklera, słynnego dekoratora z 18-go wieku, urządzonych. A takie miejscowości, jak Krzemieniec z Liceum, Poczajów, pola azalowe są jedynymi w swoim rodzaju w Polsce.

Turysta, przybywający na Wołyń, zachwyci się lubomelskimi jeziorami, jak majestatyczne Świtiaż, Pulemieckie, Leśnierz. Obejrzy z zainteresowaniem stary Łuck z zamkiem Lubarta, jedną z paru w kraju kenesą (bożnicą) karaimską, bowiem mieszkają tam jeszcze ci nieliczni przedstawiciele zagadkowego ludu, Ołykę z kolegiatą i zamkiem, Klewań, handlowe gwarne Równne, gdzie Targi Wołyńskie z roku na rok przyciągają dziesiątki tysięcy zwiedzających. Zachwyci się ślicznymi widokami malowniczych okolic gór Dermańskich wśród zalesionych wzgórz podczas wycieczki z Mizocza przez Dermań i Wierchów do Ostroga, jednego z najstarszych grodów wołyńskich, gdzie będzie miał tak wiele do obejrzenia. A czeka go jeszcze Dubno nad opiewaną przez Słowackiego Ikwą i zamek Ostrogskich, potem zaś Ateny Wołyńskie — słynny Krzemieniec, okolice którego są tak piękne, że noszą nazwę Szwajcarii Wołyńskiej, z grobowcem matki poety Salomei Becu na cmentarzu tu-

nickim, wspaniałą górą Bony i wielu, bardzo wielu interesującymi rzeczami do zwiedzenia. Krzemieniec bowiem to siedziba Liceum, w zimie ośrodek sportów zimowych, cudownie zachowane miasto charakterystycznych dworów. A leżący niedaleko Poczajów, najsłynniejsze prawosławne miejsce odpustowe w Polsce, pozostawia niezapomniane wrażenia.

Turysta na Wołyniu ma możliwość przy końcu maja lub w początku czerwca zwiedzenia słynnych pól azaliowych, bo wtedy kwitnie egzotyczna roślina, owa azalea pontica, rzadki kwiat na Wołyń przyniesiony, rosnący w stanie dzikim poza Wołyniem jedynie na Kaukazie i w Azji Mniejszej. Może on ocenić piękność przełomu Słuczy w dolinie powyżej Hubkowa z ciekawymi ruinami zamku. Zwiedzić b. interesującą Moczulanę z jej produkcją kaolinu. A Janowa Dolina, łącząca piękno lesistych brzegów Horynia z gorączkowym hukiem młotów rozrywających łono ziemi, kamieniołomy w Berestowcu, Klesowie, dostarczą turyście dużo ciekawych wrażeń.

Z pietyzmem zwiedzi turysta okolice Kościuchnowki, Polską Górę, pełne wspomnień heroicznym bojom legjonowych, tu toczonych. Oglądnie chatę Marszałka Piłsudskiego, znajdującą się w posiadaniu Związku Strzeleckiego.

Nawet w dużym skrócie nie sposób wymienić atrakcyj, czekających turystę na Wołyniu. Warto tu przyjechać, aby się z nimi zapoznać.

Najważniejsze daty historyczne, dotyczące miasta Równego

- Data założenia miasta niewiadoma. Miasto istniało prawdopodobnie już od wieku IX.
1461. Sprzedaż Równego przez Iwaszka Dyczka księciu S. Nieświckiemu za 900 kop szerokich groszy.
1481. Wdowa po księciu Maria Nieświcka buduje w Równem drewniany zamek.
Król Polski Kazimierz Jagiellończyk nadaje miastu prawo magdeburskie.
Król Aleksander Jagiell. nadaje miastu przywilej na jarmarki.
1507. Król Zygmunt I. potwierdza przywileje nadane Równemu.
1598. Pożar zamku rówieńskiego i rozpoczęcie budowy nowego przez Marię Nieświcką.
1518. Wnuczka Marii Nieświckiej Anna Holszańska wnosi Równne jako wiano księciu Konstantemu Ostrogskiemu, wielkiemu hetmnowi litewskiemu.
1527. Król Zygmunt I nadaje miastu przywilej jednodniowego jarmarku.
1548. Ks. Beata Ostrogska buduje kościół w Równem.
1565. Równne drogą zamążpójścia ks. Beaty przechodzi na własność Albrechta Łaskiego, wojewody Sieradzkiego.
- 1565 — 1575. Spór o miasto między Łaskim, a Łukaszem z Górki, mężem Halszki, córki Beaty.
1569. Zniszczenie miasta przez najazd Tatarów i spalanie kościoła.
1574. Decyzją króla Henryka Walezego miasto otrzymuje ks. Konstanty Ostrogski.
1580. Erekcja cerkwi sobornej, zbudowanej prawdopodobnie przez Marię Nieświcką.
1606. Budowa kościoła przez ks. Annę Ostrogską.
1617. Zniszczenie miasta przez Tatarów — pożar zamku.
1619. Powtórne zniszczenie zamku przez najazd tatarski.

1621. Wskutek zamążpójścia Katarzyny Ostrogskiej za Tomasza Zamojskiego, wojewodę kijowskiego, miasto przechodzi na własność Zamojskich.
1624. Pożar miasta.
1637. Tomasz Zamojski buduje w Równem szpital.
1640. Zniszczenie miasta przez Tatarów.
1642. Przez małżeństwo Joanny Zamojskiej miasto przechodzi do rodziny Koniecpolskich.
1660. Wjazd Stefana Czarnickiego do Równego.
1667. Nawiedzenie miasta przez morową zarazę.
1680. Zniszczenie miasta w czasie wojny kozackiej.
1690. Powtórne zniszczenie miasta w czasie wojny kozackiej.
1691. Prawie zupełne zniszczenie miasta wskutek pożaru.
1706. Zniszczenie miasta przez wojska szwedzkie.
1707. Zniszczenie miasta przez wojska rosyjskie.
1718. Odbudowa przez Koniecpolskich zniszczonego kościoła.
1720. Równe drogą spadku przechodzi z rąk Koniecpolskich do Walewskich.
1723. Walewscy ustępują Równe ks. Jerzemu Lubomirskiemu.
1738. Stanisław Lubomirski buduje zamek murowany.
1750. Stanisław Lubomirski wydaje ustawę dla cechów miejskich i kahałów żydowskich.
1756. Budowa przez parafian cerkwi Wniebowzięcia Matki Boskiej.
1764. Budowa kościółka pod wezwaniem św. Józefa na cmentarzu na Woli.
1775. Budowa kościoła murowanego przez parafian i ks. Lubomirskich.
1778. Król Stanisław August nadaje miastu przywilej czterotygodniowego jarmarku.
1780. J. Lubomirski zezwala na budowę synagogi i zatwierdza przywileje żydów.
1781. Budowa Soboru w Równem.
1785. Budowa unickiej cerkwi cmentarnej na Woli.
1792. Pobyt T. Kościuszki w Równem.
1793. Miasto po drugim rozbiorze Polski przechodzi pod zabór rosyjski i staje się miastem powiatowym.
1804. Szarańcza w Równem i okolicy.
1805. Założenie w Równem przez Tadasza Czackiego szkoły funduszowej.
1805. Pożar miasta.
1839. Przeniesienie gimnazium z Klewania do Równego, do gmachu zbudowanego przez ks. Fryderyka Lubomirskiego.
1848. Budowa cerkwi cmentarnej na Grabniku, na grobie gen. Krasowskiego.
1849. Zamknięcie kościoła na skutek usuwania się ścian.
1850. Budowa kolei i szosy Brześć — Kijów przez Równe.
1856. Budowa kaplicy gimnazjalnej im św. Stanisława.
1758. Budowa kościoła murowanego przez ks. Kazimierza Lubomirskiego.
1870. Przekształcenie gimnazium polskiego na rosyjską szkołę realną.
1881. Pożar miasta i cerkwi sobornej.
1890. Budowa kościoła, ukończona w r. 1899.
1915. Ewakuacja miasta w czasie wojny światowej.
1917. Zajęcie miasta i walka wojsk ukraińskich Petlury i Oskilki.
1919. Zajęcie miasta przez wojska bolszewickie.
1919. Odzyskanie miasta przez wojska polskie.
1920. Zajęcie miasta przez wojska bolszewickie.
1920. Ponowne odzyskanie miasta przez wojska polskie i objęcie przez władze polskie.
1920. Pobyt Marszałka Piłsudskiego w Równem.
1927. Pożar zamku Ks. Lubomirskich.
1929. Pobyt w mieście Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego.
1930. Pierwsze Targi Wołyńskie w Równem.

Udział Zarządu Miejskiego w Równem w VII Targach Wołyńskich

W roku bieżącym Zarząd Miejski w Równem zajmuje na Targach pawilon Nr. X, występując z szeregiem stoisk, ilustrujących działalność poszczególnych agend Zarządu w dziedzinie gospodarki miejskiej. Tak, stoisko miejskiej straży pożarnej prezentuje odzwierciadlające prace strażackie wykresy i wyroby strażackie, stoisko wydziału administracyjnego — dane statystyczne co do przyrostu ludności, liczby zgonów i urodzeń, emigracji i imigracji według stanu z lat 1921 — 1931 — 1936, wydziału gospodarczego — stan budynków szkolnych,

zadrzewienia miasta i majątku komunalnego, wydziału zdrowia i opieki społecznej — dane, dotyczące lecznictwa na terenie Równego i organizowanej przez miasto opieki społecznej, wydziału drogowego — stan dróg, ulic i placów, zabrukowania miasta, wydziału technicznego — ilość budynków, postępy budowy sieci wodociągowej, przyłączeń posesyj miejskich, automatów wodnych i kanalizacji.

Przedsiębiorstwa miejskie, jak elektrownia, rzeźnia, betoniarnia, demonstrują urządzenie nowoczesnej łaźni, grzejnictwo i jego praktyczne za-

stosowanie, eksploatację handlową z pokazami, zastosowanie cen prądu i taryfy blokowej, oraz wyroby betoniarskie i statystykę, obrazującą prace rzeźni.

W pawilonie Zarządu Miejskiego znajdują się też stoisko „Wiadomości Urzędowych” i oryginalne

stoisko „Targi na Targach”; to ostatnie odzwierciadla nieustanny rozwój Targów Wołyńskich od r. 1930. Całość zapoznaje szczegółowo z działalnością Zarządu Miejskiego w Równem, jego obszerną i wielostronną gospodarką oraz osiągnięciami w ciągu ostatnich lat kilkunastu.

Wycieczki Krajoznawcze

Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Równem organizuje w okresie trwania VII Targów Wołyńskich (13—27 września) wycieczki do znanych kamieniołomów bazaltowych w Janowej Dolinie oraz do Krzemieńca i Wiśniowca. Wycieczki te odbędą się w soboty, 19 i 27 września, koleją do Janowej Doliny, autobusem zaś do Krzemieńca i Wiśniowca. O ile zgłosi się do-

stateczna ilość uczestników, możliwe jest również zorganizowanie wycieczki do Ostroga i Międzyrzecza. Wszelkie informacje, dotyczące wycieczek, udzielane są w pawilonach Pol. Tow. Tur.-Kraj. na terenie Targów (domki campingowe). Osobom, przybyłym na Targi i posiadającym karty uczestnictwa, przysługują zniżki w wysokości 25 %.

CZĘŚĆ INFORMACYJNA

Banki i instytucje finansowe:

Bank Polski 13-ej Dywizji 16, tel. 34, Dyrektor t. 14
 „ Gosp. Kraj. 3-go Maja 104 tel. 142, Dyrektor t. 288
 „ Komercyjny, 3-go Maja 138 tel. 481
 Powiatowa Kasa Komunalna Oszczędn. — Równe,
 13 Dywizji 3 tel. 35

Garnizon wojskowy:

Koszarowa centrala telefoniczna

Komendant P. K. U., Senatorska 11 tel. 132

Dworzec Kolejowy, telef. 90 (Dyżurny Ruchu)

Zarząd Gminy Wiejskiej:

Równe, ul. Gminna 4 tel. 29

Hotele:

„Bristol” ul. 3-go Maja 137 tel. 216
 „Central” ul. 3-go Maja 64 tel. 199
 „Europejski” ul. 3-go Maja 135 tel. 162
 „San-Remo” ul. 3-go Maja 270 tel. 229
 „Warszawa” ul. 3-go Maja 65 tel. 205
 „Wictoria” ul. 3-go Maja 49 tel. 226

Kina:

„Zafrana” ul. 13 Dywizji 5 tel. 147
 „Empire” ul. 3-go Maja 224 tel. 254
 „Nowy Świat” ul. Nowy Świat

Kawiarnie:

„Edouard” ul. 3-go Maja — automat
 „Raże” ul. Maja
 „Dando” ul. 3-go Maja 60
 „Dworek Krzemieniecki” teren Targów Woł. tel. 493

Restauracje:

„Adria” ul. 3-go Maja
 „Dworek Krzemieniecki” teren Targów Woł. tel. 493
 „Juszczuka”, ul. 3-go Maja
 „Nowy Świat” ul. Nowy Świat
 „Oaza” ul. 3-go Maja
 „Sielanka” ul. 3-go Maja

Kuratorium Okręgu Szkolnego Łuckiego:

Równe, ul. Bandurskiego 3 tel. 137
 Kurator Okr. Szk. Łuck., Bandurskiego 3 tel. 137
 Inspektorat Szkolny, ul. Bandurskiego 3 tel. 137

Policja Państwowa:

Powiatowa Komenda P. P., ul. Pocztowa 3 tel. 77
 Wydział Śledczy P. P., ul. 3 tel. 1 (dyżurny)
 I Komisariat P. P. Kopernika 44 tel. 171
 II Komisariat P. P. Pocztowa 3 tel. 11

Poczta, Telegraf i Telefon:

a) Poczta, 3-go Maja, tel. 53 Naczelnik Urz. Poczt.
 tel. 49 Ekspedycja poczt.
 tel. 388 Kancelarja
 b) Telegraf i Telefon — 51 Naczelnik Urzędu
 Telef.-Telegr.
 18 Kierownik Wydziału
 Ekspozytury
 c) agencja pocztowa na Targach Woł.—pawilon Nr. 1

Sąd Okręgowy:

3-go Maja 1 tel. 57 ogólny
 342 sekretarjat
 Prokuratura Sądu Okręgowego, ul. Hallera tel. 175

Sąd Grodzki, Szkolna 52 tel. 30

Starostwo, 13 Dywizji 22 tel. 5 ogólny

Szkoły:

Gimnazjum Państw. im. T. Kościuszki, ul. Dubieckiego 4 tel. 87

Gimnazjum Koed. z polsk. jęz. naucz. Żyd. T-wa Rodz. „Oświata”. 3-go Maja 30 tel. 167

Gimnazjum Rosyjsk. T-wa Dobroczyńności, 13 Dywizji

Gimnazjum Ukraińskie, ul. Soborna

Szkoła Zawodowa Z. P. O. K., Hallera 38 tel. 214

Szkoła Handlowa P. M. S., Piłsudskiego

Świątynie:

Parafia Rzym.-Kat., ul. Ks. Butkiewicza tel. 202

Parafia Prawosławna Soborna, ul. Soborna

„ „ Uśpieńska, ul. Szewczenki

Parafia Ewangelicko-Augsburska, ul. Dubieckiego

Gmina Wyznaniowa Żydowska, ul. Klasztorna

Wydział Powiatowy, Słowackiego 4 tel. 3

Powiatowy Zarząd Drogowy, Słowackiego 4 tel. 94

Inspektor Samorządu Gminnego, ul. Słowackiego 4 tel. 196

Kierownik Biura Wydziału Powiatowego, ul. Słowackiego 4, tel. 213

Zarząd Miejski w Równem,

ul. 3-go Maja 3 tel. 10

Prezydent m. Równego — tel. 10 (łączy sekretariat)

Wice-Prezydent m. Równego — tel. 163

Targi Wołyńskie, tel. 99.

PROGRAM
VII Targów Wołyńskich
uroczystości, zjazdów i imprez

Niedziela

13.IX-1936 r.	Nabożeństwo w Kościele Parafialnym	godz.	9.—
	Uroczyste otwarcie Targów Wołyńskich		10.—
	Otwarcie muzeum gospodarczego		13.—

Poniedziałek

14.IX-1936 r. Wielki jarmark Wołyński (teren otwarty)

Czwartek

17.IX-1936 r. Remont koni (teren otwarty) 9.—

Sobota

19.IX-1936 r. Dzień L. O. P. P. na VII T. W. Dancing w „Dworku Krzemienieckim”. 21.—

Niedziela

20.IX-1936 r. (Teren otwarty Targów Wołyńskich) zjazd powiatowy i pokazy straży pożarnych z okazji X-lecia zrzeszonego strażactwa na Wołyniu

Konkursy gaszenia	15.—
„ orkiestr strażackich	17.10
„ chórów strażackich	18.10

Odtworzenie sceny nalotu nieprzyjacielskiego na specjalnie zbudowane miasteczko. Bombardowanie i pożar miasteczka — Akcja przeciwpożarowa i przeciwgazowa połączonych straży ogniowych 18.50

Poniedziałek

21.IX-1936 r. Wielki Jarmark Wołyński (teren otwarty)

Niedziela

27.IX-1936 r. „Dzień Konia” (na otwartym terenie) Regionalne — doroczne święto powiatowe z udziałem wojska, osadników, włościan. Konkursy hippiczne, rąbanie szablą, kucie koni, zawody włościańskie, pokazy zaprzęgów 14.—
Zamknięcie VII Targów Wołyńskich 22.—

S P I S
pawilonów VII Targów Wołyńskich
w 1936 r.

1. Przemysł i Handel, c) Poczta d) Policja
2. Wołyński Bazar Przemysłu Ludowego
5. Wołyńska Izba Rolnicza
6. Pawilon „Wołynia”
7. Przemysł i Handel, monopole, ceramika, kaoliny, szkło
8. Drobnny handel
9. Związek Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich
10. Zarząd Miejski w Równem
11. „Alfa-Lawal”
12. Kamieniołomy — Handel
13. Prasa Ukraińska
14. L. O. P. P.
17. „Dworek Krzemieniecki” restauracja
18. Okrągłak
19. Pijalnia
20. Estrada
22. „Bergszlos” Tow. Akc. Browarów w Równem
23. Polski Monopol Tytoniowy

24. Biuro Targów a) Dyrekcja, b) Biuro
25. Związek Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie
26. Kiosk
27. Wołyńska Izba Rzemieślnicza w Łucku
28. Latarnia Morska Ligi Morskiej i Kolonialnej—punkt obserwacyjny Targów, miasta i okolic
29. Liceum Krzemienieckie
30. Kawiarnia
31. Most
32. Drzewka owocowe (szkółki)
33. Bacon Export w Gnieźnie
34. Maszyny rolnicze
35. Domki campingowe P.T.T.K. w Równem

Znaczne zniżki kolejowe na VII Targi Wołyńskie

Ministerstwo Komunikacji przyznało 75 % zniżki kolejowej za przejazd powrotny dla osób, które zwiedzą VII Targi Wołyńskie w Równem w dniach od 10 b. m. do 1 października r. b.

Ulga stosowana będzie pod warunkiem nabycia na przejazd do Równego biletu normalnego na zasadzie karty uczestnictwa Ligi Popierania Turystyki. Bilet nabyty bez karty uczestnictwa nie upoważnia do korzystania ze zniżki kolejowej w drodze powrotnej. Karta uczestnictwa posiada specjalny kupon upoważniający do jednorazowego bez-

płatnego wstępu na Targi i ważna jest w drodze powrotnej po otrzymaniu potwierdzenia o zwiedzeniu Targów przez naklejenie na niej odpowiedniej nalepki kontrolnej. Nalepkę otrzymuje się na miejscu bezpłatnie.

Ceny hotelowe.

Ceny numerów pokoi pojedynczych wahają się w hotelach pierwszorzędnych w Równem od 3 do 4 zł., numerów podwójnych od 5 do 6 zł. W hotelach drugorzędnych ceny są odpowiednio niższe. Na czas trwania VII Targów Wołyńskich (13 — 27 września) właściciele hoteli w Równem zobowiązali się obniżyć istniejące ceny o 20%, dotyczy to następujących hoteli:

„Central-Hotel”	—	ul. 3 Maja	64
„Europejski”	—	„	135
„Victoria”	—	„	47
„Warszawa”	—	„	65
„Bristol”	—	„	137
„Belgia”	—	„	85
„Belle-Vue”	—	„	264
„San-Remo”	—	„	270
„Palace”	—	ul. Szkolna	31
„Polonia”	—	ul. Kolejowa	12
„Słowiański”	—	„ Wartowa	11
„Savoy”	—	ul. Poniatowskiego	103

TARTAK S. BLANK

Równe, Jagiellonska 30. Tel. 237.

Sprzedaż drzewa budowlanego.
Mechaniczna pracownia stolarska
wykonuje drzwi, okna i t. p. roboty
budowlane.

CENY PRZYSTĘPNE.

POLSKIE BIURO PODRÓŻY

ORBIS

AGENCJA w RÓWNEM

ul. 3 Maja Nr. 75, tel. Nr. 62

Sprzedaje bilety krajowe i zagraniczne kolejowe, lotnicze, żeglugowe.
Miejsca sypialne w pociągach po cenach ściśle taryfowych.

Informuje bezpłatnie we wszelkich sprawach związanych z podróżami
i wycieczkami.

Organizuje wycieczki w kraju i zagranicą, podróże indywidualne i zbiorowe.
Karty uczestnictwa na zjazdy i obchody w kraju.

Wycieczki morskie polskimi statkami, sprzedaż kart okrętowych na
wszystkie regularne połączenia morskie.

Przewodniki turystyczne, broszury i ulotki informacyjne wydawnictwa
własne „Orbisu”.

BIURO TECHNICZNO-HANDLOWE

Władysław KAFTAL i S-ka

SPÓŁKA FIRMOWA

RÓWNE - WOŁ.

Biuro, ul. 3 Maja 51a Tel. 301

Nr. 1 Rampa Poleska
Składy: Magazyn 38. Telefon Nr. 299
Nr. 2, 13 Dywizji Nr. 10

Oddział Łuck — 3-go Maja Nr. 11, tel. 428.

P O S I A D A :

Przedstawicielstwa i Składy Konsygnacyjne :

Zakłady Solvay w Polsce, Zow. z o. p.

Biuro sprzedaży Wyrobów Fabryk Jutowych, Sp. z o. o.

Fabryka Kafli Jana Kucharskiego i Synowie S. A.

Towarzystwo Mijaczowskich Odlewni Stali i Zakładów Mechanicznych „Bracia Bauerertz”

Zakłady Przemysłowe Bracia Deutsch (pasy sierści wielbłądziej „Lenko”)

Fabryka Gazy Młynarskiej Dufour & Co.

Wyłączna sprzedaż: dykt T-wa Przemysłowo-Leśnego S. A. Warszawa. Fabryka Orzew.

Poleca ze składów i wagonowo:

Materiały budowlane t. j.: Cement, wapno, gips, papę dachową (czarną i białą) cegłę ogniotrwałą, cegłę szklaną, kafle, płytki terrakotowe i glazurowane oraz posadzkę parkietową Tartaku Licealnego w Smydze.

Materiały techniczne: Gaza jedwabna do młynów, pasy skórzane, wielbłądzie, parciane, balata, węże gumowe i parciane, wszelkie uszczelnienia gumowe i materiały izolacyjne. Materiały wodociągowo-kanalizacyjne: rury, pompy, wanny, umywalnie, armatury i t. d.

Ceny konkurencyjne.

„BAR JUSZCZUK”

RÓWNE, UL. 3 MAJA 156.

Najlepsze wyroby masarskie
poleca wszystkim
znana firma

JÓZEF NOWAK

Równe, ul. 3 Maja 70.

RESTAURACJA i KAWIARNIA

„DWOREK KRZEMIENIECKI”

RÓWNE, teren Targów Wołyńskich

CAFÈ — DANCING

FIVE O' CLOCK'I

WYŚMIENITA KUCHNIA

Śniadania, obiady i kolacje — Wielki wybór win, koniaków i likierów.

Rendez-vous na Targach Wołyńskich.

Czyś już był w „Dworku Krzemienieckim” —
reprezentacyjnym lokalu gastronomicznym Równego i Targów Wołyńskich?

WŁASNE STOISKO W PAVILONIE RZEMIEŚLNICZYM

RÓWNE-WOŁYŃ, ul. 3-go MAJA 270

ARTYSTYCZNY ZAKŁAD

MALARSTWA

WYKONUJE: Szyldy na szkłe i blasze, transparenty, fasady, reklamy — świetlne, pozłotnictwo, obrazy, Pokoje olejno-klejowe stylowe, szablonowe i ręczne, lakiernictwo, tapetowanie, dekoracje teatralne, wystawowe i wszelkie roboty malarskie.

Kosztorysy i szkice na żądanie. Zamówienia z prowincji uskutecznią się w najkrótszym czasie.

JEDYNE ŹRÓDŁO ZAOPATRZENIA SIĘ
W ZEGARKI (OMEGA, TISSOT, LUSINA)

BIŻUTERIE, PLATERY, KRYSZTAŁY,
NAKRYCIA STOŁOWE HENNEN-
BERGA I MODNA GALANTERIA

W ZNANEJ NA WOŁYNIU FIRMIE

J. RODIN

„CENTRALA ZEGARKÓW”

RÓWNE, ul. 3 MAJA Nr. 105

Wystawiamy na T. W. pawilon główny

G. WUGMEJSTER

RÓWNE, ul. 3-go Maja 129

SKLEP

MANUFAKTURY i FUTRA

POLECA PIERWSZORZĘDNE
TOWARY SUKIENNE,
JEDWABNE i BAWELNIANE

CENY NAJTAŃSZE

Najlepsze piwo i lemoniady

T-wo Browarów BERGSZŁOS w Równem

ul. 3-go Maja Nr. 213, telefon 69

Prenumerata: kwartalnie zł. 1,20, półrocznie 2 zł., rocznie zł. 3,75. Cena niniejszego egzemplarza 25 gr.

Ogłoszenia (tylko poza tekstem): 1 str. 50,— zł., 1/2 str. 30,— zł., 1/4 str. 20,— zł., 1/8 str. 15,— zł.

Ogłoszenia drobne, układ 4 łamowy: gr. 20 za wiersz milimetrowy lub jego miejsce. W dziale kupno i sprzedaż wiersz milimetrowy gr. 10. Prace zaofiarowane i poszukiwane gr. 5.